

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2009. március 19. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott ÉS TÁRSAI ellen indított büntetőügyben a **Békés Megyei Bíróság** 2008. szeptember 4. napján kihirdetett **12.B.279/2007/74.** számú ítéletének **I.r., II.r., III.r., IV.r. és VII.r.** vádlottra vonatkozó részét

m e g v á l t o z t a t j a
az alábbiak szerint:

az I.r., II.r., III.r. és IV.r. vádlott csempészet büntetteként értékelt cselekményét **jövedékkel visszaélés büntettének** [Btk. 311. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont] **m i n ő s í t i**, melyet II.r., III.r. és IV.r. vádlott bűnsegédként követett el.

Az I.r. és a II.r. vádlottat a felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 275. § (1) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól **f e l m e n t i**.

Az I.r. vádlott börtönének tartamát 1 (Egy) év 7 (Hét) hónapra,
a II.r. vádlottét 1 (Egy) év 5 (Öt) hónapra e n y h í t i .

A 27.402 (Huszonhétezer-négyszázkettő) forint bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú ítéletnek az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r. és a VII.r. vádlottra vonatkozó részét **h e l y b e n h a g y j a**.

Az I.r. vádlott által 2008. szeptember 26-tól 2008. szeptember 29-ig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Kötelezi a III.r. vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült 22.896 (Huszonkettőezer-nyolcszázkilencvenhat) forint, egyetemlegesen az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r. vádlottat 54.000 (Ötvennégyezer) forint bűnügyi költség megfizetésére az államnak, a Békés Megyei Bírósági Gazdasági Hivatal felhívása szerint.

Megállapítja, hogy az I.r. vádlott lakcíme: (irányítószám, Település, utca, házszám), személyi igazolványának száma: (szám), a II.r. vádlott személyi igazolványának száma: (szám), a VII.r. vádlott anyja neve helyesen: (vezetéknév, utónév).

Az ítélet ellen az ügyész, az I.r., a II.r. vádlott és védőik jelenthetnek be fellebbezést.

INDOKOLÁS:

Az elsőfokú bíróság

az I.r. és a II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés bűntettében [Btk. 225. §], felbujtóként elkövetett csempészet bűntettében [Btk. 312. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés c) pont], valamint felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítást bűntettében [Btk. 275. § (1) bekezdés b) pont], a III.r. vádlottat hivatali visszaélés bűntettében [Btk. 225. §], bűnsegédként elkövetett csempészet bűntettében [Btk. 312. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés c) pont], a IV.r. vádlottat hivatali visszaélés bűntettében [Btk. 225. §], bűnsegédként elkövetett csempészet bűntettében [Btk. 312. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés c) pont], valamint közokirat-hamisítás bűntettében [Btk. 275. § (1) bekezdés b) pont] és a VII.r. vádlottat hivatalos személy elleni erőszak bűntettében [Btk. 229. § (1) bekezdés].

Ezért

az I.r. és a II.r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év börtönre, 3 év közügyektől eltiltásra,

a III.r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év 2 hónap börtönre, 2 év közügyektől eltiltásra,

Bf.II.8/2009/9.

a IV.r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év 4 hónap börtönre, 2 év közügyektől eltiltásra,

a VII.r. vádlottat pedig 8 hónap börtönre ítélte. A börtön végrehajtását a VII.r. vádlott vonatkozásában 2 év próbaidőre felfüggesztette.

Rendelkezett a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költségről, melynek egy része vonatkozásában úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli. Az ítélet további rendelkezéseket tartalmaz az V.r. és a VI.r. vádlott vonatkozásában, akik tekintetében az ítélet első fokon jogerőre emelkedett.

Az ítélet ellen az I.r. vádlott felmentésért és enyhítésért, az I.r. vádlott védője a bűnösség megállapítása miatt felmentésért, másodlagosan megalapozatlanságra hivatkozással az ítélet hatályon kívül helyezéséért, a II.r. vádlott és védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért, a III.r. vádlott és védője felmentés illetve enyhítés végett, a IV.r. vádlott és védője felmentésért, a VII.r. vádlott és védője

felmentésért, illetve a védő megalapozatlanság miatt felmentésért, illetve a büntetés enyhítése végett jelentettek be fellebbezést.

A másodfokú eljárásban az I.r. vádlott védője **(tanú neve)** tanúkénti kihallgatását, a Vám- és Pénzügyőrség arra vonatkozó megkeresését, hogy a vádbeli időben a III.r. és a IV.r. vádlott hatáskörébe tartozott-e a termináljegy kitöltése, annak tisztázását, hogy a lefoglalásra került jövedéki áru adójeggyel ellátott volt-e, illetve az érdekeltek arra vonatkozó nyilatkoztatását kérte, hogy az eljárás során a lehallgatási anyag ismertetése megtörtént-e.

A II.r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában, illetve a másodfokú tárgyaláson a telefonbeszélgetések hanganyagát rögzítő CD-k lejátszását, **(tanú neve)** tanúkénti kihallgatását, a II.r. vádlott ismételt kihallgatását (a védő kérdéseket kívánt feltenni védencéhez a cselekménnyel kapcsolatban) indítványozta.

A másodfokú tárgyaláson az I.r. vádlott védője a fellebbezését akként módosította, hogy a felmentésre vonatkozó fellebbezést a 2 rb. felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntette és a felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítást büntette vonatkozásában tartotta fenn.

A II.r. vádlott védője ugyancsak módosította a fellebbezését, elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan a II.r. vádlottnak felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntettében és bűnsegédként elkövetett csempészet büntettében való megállapítása mellett a büntetés enyhítését kérte.

A III.r. vádlott védője az enyhítésre irányuló fellebbezését fenntartotta, a felmentésre irányulót viszont nem.

A IV.r. vádlott védője elsődlegesen védence teljes körű felmentését, másodsorban a csempészet büntette alóli felmentést, harmadsorban a büntetés enyhítését, és a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését indítványozta.

A VII.r. vádlott védője elsősorban felmentést, másodlagosan a büntetés enyhítését, illetve a VII.r. vádlottnak a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli előzetes mentesítését kérte.

A fellebbviteli főügyészség írásbeli indítványában a cigaretta és a szeszesitalok jövedéki adótartalmának, illetve az állami költségvetés jövedéki adóbevétele csökkenése mértékének megállapítására szakvélemény beszerzését, valamint az I.r. vádlott kihallgatását indítványozta.

A perbeszédében az ügyész az I., II., III. és IV.r. vádlott csempészetként elbírált cselekményének jelentős értékre elkövetett jövedékkel visszaélés büntetteként történő

minősítését indítványozta azzal, hogy azt az I. és II.r. vádlott felbujtóként, a III. és IV.r. vádlott pedig bűnsegédként követte el. Egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az I. és II.r. vádlott vonatkozásában a felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette alóli felmentés és enyhítésre irányuló fellebbezés, valamint a fellebbviteli főügyészségnek az I., II., III. és IV.r. vádlott tekintetében a csempészet büntetteként értékelt cselekménynek jövedékkel visszaélés büntettének történő minősítésére irányuló indítvány alapos, a többi fellebbezés alaptalannak bizonyult.

Az ítélet tábla a Be. 348. § (1) bekezdése és a 349. § (1) bekezdése alapján eljárva az ítéletet a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le a tárgyalást.

A másodfokú bíróság nem osztotta a védők azon álláspontját, amely szerint az elsőfokú bíróság törvényes előfeltétel hiányában olvasta fel **(tanú neve)** nyomozás során tett vallomását.

Bf.II.8/2009/9.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványok elutasításának indokolása [Be. 260. § (1) bekezdés] körében számot adott arról (ítélet 26. oldal 3. bekezdés), hogy milyen eljárásjogi ok alapján tette a tárgyalás anyagává **(tanú neve)** nyomozás során tett vallomását.

A másodfokú bíróság helytállónak értékelte az elsőfokú bíróság eljárását. A tanú idézését az apja vette át, aki arról tájékoztatta az elsőfokú bíróságot, hogy a fia Olaszországban dolgozik (közelebbről nem jelölte meg tartózkodási helyét), ahonnan mindössze a húsvéti ünnepek idejére jön Magyarországra. A rendőrhatóság közlése szerint ugyanakkor a tanúnak a bíróság által ismert lakcímén állandó jelleggel senki nem tartózkodik, a közvetlen szomszéd tájékoztatása szerint **(tanú neve)** hónapok óta a Dunántúlon dolgozik valahol, és havonta 1-2 alkalommal megy csak haza.

Mindezen részben ellentétes tartalmú információk alapján az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta a Be. 296. § (1) bekezdés a) pont I. fordulatát (amely szerint a tanács elnöke a tanúnak az eljárás korábbi szakaszában tett vallomását hivatalból felolvashatja, ha a tanú a tárgyaláson nem hallgatható ki), hiszen a tanú gyakorlatilag ismeretlen helyen tartózkodott. A vallomás tárgyalás anyagává tételének törvényességét pedig nem befolyásolja az, hogy a bíróság azon a tárgyalási napon nem fejezte be a bizonyítási eljárást, hanem a tárgyalás elnapolásra került.

Az elsőfokú bíróság nem volt köteles további intézkedéseket tenni a tanú felkutatása érdekében, mint ahogy megvárni sem volt köteles, hogy esetleg a tanú önmaga

jelentkezzen vallomástétel végett. Az eljárási cselekmény megfelelt a Be. vonatkozó rendelkezésének, melynek törvényességét még az sem érintené, ha a tanú tartózkodási helye időközben ismertté vált volna a bíróság számára.

Teljes mértékben helytálló volt az elsőfokú bíróság eljárása a titkos információgyűjtés során beszerzett telefon-lehallgatásokról készült iratok felhasználását illetően is, az e körben kifejtetteket (ítélet 11-13. oldal) a másodfokú bíróság messzemenőig osztotta.

A Be. 11. § (1) bekezdése szerint a büntetőeljárást a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő törvény szerint kell lefolytatni, a Be. 605. § (2) bekezdése értelmében pedig a folyamatban lévő büntetőeljárásban, az azt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha azt időközben a törvény már másképp szabályozza. A titkos információgyűjtés engedélyezése, lefolytatása, illetve a Fővárosi Bíróság titokvédelmi felügyelőjének a titkos információgyűjtés során beszerzett adatok bizonyítékként történő felhasználása végett való igazolás kiadása (2006. március 27-én), s mindezek folytán a bizonyítékoknak nyílt büntetőeljárásban való felhasználása megfelelt az akkor hatályos jogszabályi rendelkezéseknek. A Büntetőeljárási törvény [Be. 206/A. § (6) bekezdése] csak 2006. július 1. napjától szabja feltételül a büntetőeljárásban való felhasználásnak a nyomozási bíró engedélyét, és a Be. 11. § (1) bekezdése, illetve a 605. § (2) bekezdése értelmében az azt megelőzően lefolytatott eljárási cselekmények tekintetében ilyen feltétel utólag már nem támasztható.

Az elsőfokú bíróság eljárása tehát éppen azáltal volt törvényes, hogy a tárgyalás anyagává tette, és a bizonyítékok körében értékelte az információgyűjtés során beszerzett bizonyítékokat.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság alapvetően eleget tett tényállás-felderítési kötelezettségének. A beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is részletesen értékelte és mérlegelte, amely indokolás iratszerű és logikus volt, így a bizonyítékok mérlegelésén keresztül a tényállást támadó, s ezáltal felmentést, illetve hatályon kívül helyezést célzó fellebbezések - elsősorban a VII.r. vádlott és védőjének a kizárólag mérlegelést támadó fellebbezése - eredményre nem vezethettek.

A tényállás csak azért és annyiban minősült felderítetlennek, amiért és amennyiben az elsőfokú bíróság a vádiratban foglalt bűncselekményeket - a vádirattal egyezően - tévesen, csempészet büntettének is minősítette és a bizonyítási eljárást is ezen téves jogi álláspontjának megfelelően folytatta le.

A másodfokú bíróság - osztva e körben a fellebbviteli főügyészség indítványát - a következő álláspontra helyezkedett:

A vádirati, valamint az azzal egyező ítéleti tényállás I/b. pontjában foglaltak lényege szerint I.rendű vádlott rábírására V.r. vádlott 2005. december 11. napján 12 üveg magyar zárjegy nélküli krémlikőrt és összesen 19.450 karton magyar adójegy nélküli Marble cigarettát hozott be vámvizsgálat nélkül Romániából Magyarországra. A vádhatóság, majd az elsőfokú bíróság is ezen cselekményt csempészetnek minősítette, s az ezzel érintett vádlottak bűnösségét - különböző elkövetési formákban ugyan, de - csempészet büntetében mondta ki.

Bf.II.8/2009/9.

A cselekmény megvalósítását követően, 2007. január 1. napjával Románia az Európai Unió tagjává vált.

Az Európai Közösség Tanácsa által elfogadott a közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK rendelet 3. Cikk (1) bekezdése szerint mind a Magyar Köztársaság, mind Románia területe közösségi vámterület, amelyből következően a Románia területén lévő áruk elveszítették a nem közösségi áru, tehát a vámáru jellegüket. A rendelet 4. Cikk 7. pontja szerinti közösségi áruk pedig vámteher nélkül továbbíthatók, s ezáltal a csempészet elkövetési tárgyai nem lehetnek.

Az elkövetéskor hatályos Btk. 312. § (1) bekezdése szerint az követi el a csempészet bűncselekményét, aki vámárut a vámellenőrzés alól elvon. A jelenleg hatályos szöveg szerint pedig az valósítja meg ezt a bűncselekményt, aki nem közösségi árut a vámellenőrzés alól elvon. A vámellenőrzés nélkül áthozott áru értéke 24.897.509,- Ft volt, amely alapján jelentős értékű vámárúnak minősült, és az elkövetéskor hatályos Btk. szerint három évig terjedő szabadságvesztéssel volt büntetendő, mint csempészet büntette. A csempészet bűncselekményének a törvényi szabályozás szerinti I. fordulatát - a vámáru vámellenőrzés alóli elvonása - megvalósító cselekmény ugyanakkor egy másik bűncselekményt, a visszaélés jövedékkel bűncselekményt is kimerítette, amennyiben az áru egyben jövedéki termék is volt. A vámellenőrzés ugyanis nemcsak a vámtörvény, hanem egyéb jogszabályok, így a jövedéki törvény rendelkezéseinek megtartása érdekében is kifejtett tevékenység, tehát kiterjedt a jövedéki ellenőrzésre is. A csempészet bűncselekménye azonban a visszaélés jövedékkel bűncselekményhez képest speciális bűncselekmény. Ha a jövedéki törvény hatálya alá (is) tartozó áru ugyanis csempészet révén került Magyarország területére, a csempészet tettese azáltal, hogy a vámellenőrzés alól elvonta az árut, valamennyi vámteher, ezen belül az adók, így a jövedéki adó megállapítása elől is elvonta az árut, amelyből következően a két bűncselekmény alaki halmazata csak látszólagos volt, s ténylegesen csak a csempészet kerülhetett megállapításra. Formálisan azonban az ítéleti tényállásba foglalt cselekmény kimerítette nem csak a csempészet büntettét,

hanem a jövedékkel visszaélés büntettét is, de az utóbbi nem kerülhetett az ítéletben az elkövetéskor megállapításra.

A Btk. 2. §-a szerint „A bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Ha a cselekmény elbírálása idején hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt kell alkalmazni; egyébként az új büntető törvénynek nincs visszaható ereje.”.

A bíróságok által kötelezően alkalmazandó 1/1999. Büntető jogegységi határozat értelmében pedig ha a Btk. Különös Részének valamely rendelkezése un. keretdiszpozíció, és az annak keretét kitöltő jogszabályi rendelkezésekben a bűncselekmény elkövetése után olyan mérvű változás következik be, amely a kötelezettség megszüntetésével vagy a tilalom feloldásával az addigi büntetőjogi védelmet megszünteti, e változás - a meghatározott időre szóló jogszabályok kivételével - a Btk. 2. § 2. mondatára figyelemmel az elbíráláskor hatályban lévő büntetőjogi szabályozás visszaható hatályú alkalmazását alapozza meg.

A fentiekből, illetve a nullum crimen sine lege és a nulla poena sine lege alkotmányos elvekből következően csak olyan cselekmények elkövetése miatt mondható ki az elkövető büntetőjogi felelőssége, amely cselekmények annak elkövetésekor, illetve az elbírálásakor hatályos rendelkezések alapján is bűncselekmények, illetve az elkövető büntetőjogi felelősségét olyan cselekmények miatt meg is kell állapítani, amelyek az elkövetésükkor, illetve elbírálásukkor is bűncselekmények.

Mindezek alapján az ítélőtábla megállapította, hogy Románia uniós csatlakozása folytán a vádlottak a csempészet bűncselekménye miatt már nem vonhatók felelősségre.

Vizsgálni kellett ugyanakkor azt is, hogy a vádlottak cselekménye megvalósított-e más, olyan bűncselekményt, amely az elkövetéskor és jelenleg is bűncselekmény. Ennek során megállapította az ítélőtábla, hogy a magyar zárjegy és adójegy nélküli jövedéki termékeknek az országba való behozatalával a vádlottak cselekménye a jövedékkel visszaélés bűncselekményének megállapítására alkalmas - amely az elkövetés és az elbírálás idején is ugyanúgy volt büntetendő - (BH 1997.431., Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.971/2007/5., Szegedi Ítélőtábla Bf.I.223/2008/19.).

Az elsőfokú bíróságnak ehhez képest tisztáznia kellett volna, hogy a behozott cigarettának, illetve szeszesitalnak, mint jövedéki terméknek mennyi a jövedéki adótartalma, illetve az állami költségvetésnek milyen összegű jövedéki adóbevétel csökkenése származott a vádlottak cselekménye következtében.

Az ítélet tábla ezért - osztva a fellebbezési fűgyészség erre irányuló indítványát- az előbbi kérdésekre szakvéleményt szerzett be, amely alapján a tényállást a következőkkel egészítette ki, illetve helyesbítette:

Bf.II.8/2009/9.

Mellőzte a tényállás I/b. pontjából az ott felhívott jogszabályhelyeket (ítélet 8. oldal utolsó bekezdése).

Megállapította, hogy az állami költségvetésnek 41.467.426,- Ft jövedéki adóbevétel csökkenése származott a magyar adójegy nélküli cigaretta és a magyar zárjegy nélküli alkoholtermékek Magyarországra történő behozatalával.

Az I.r. vádlott a fenti termékek megszerzésével megszegte a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. tv. (Jöt.) 1. § (4) bekezdését, 3. § (2) bekezdés b), g) pontjait, a 4. § a) pontját, 8. § (1) bekezdés b) pontját és a 15. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakat, minthogy jövedéki adó megfizetése nélkül szerezte meg a tényállásban megjelölt mennyiségű jövedéki terméknek minősülő dohányárut és alkoholterméket.

A fenti bizonyításon túlmenően a másodfokú bíróság a Be. 531. § (5) bekezdése alapján kihallgatta az I.r. vádlottat.

Az I.r. vádlott azt vallotta, hogy a II.r. vádlott volt az, aki megkereste őt azzal, hogy átjönne a határon egy autó, s tudna-e bele „töltelék” szerezni. Ő ezt elvállalta, és műszaki cikkeket, valamint dohányárut szerzett csempészet céljából. A dohányáruról azonban a vádlott-társai nem tudtak, csak ő. A vámkezelés szabályairól nem volt tudomása, arról volt szó, hogy a tehergépkocsit „belegyintik” a határon, vagyis semmifajta vámkezelés nem fog történni, így közokirat-hamisítás szóba sem került. A III.r. és IV.r. vádlottat nem is ismeri, velük soha nem találkozott.

A tárgyaláson a II.r. vádlott észrevételezési jogával élve előadta, hogy az I.r. vádlott volt az, aki megkereste őt, és nem fordítva. A III.r. vádlott észrevétele ezzel azonos tartalmú volt.

A másodfokú bíróság nem fogadta el az I.r. vádlott azon védekezését, amely szerint nem ő volt az egész cselekmény-sorozat szervezője, irányítója, illetve hogy rajta kívül senki nem tudott a dohányáruról, és ő nem is állt egyáltalán kapcsolatban a III.r. és a IV.r. vádlottal.

Ezen állításait minden kétséget kizáróan cáfolták a lehallgatási jegyzőkönyvben foglaltak. Ezek alapján megállapítható volt, hogy a tényállásbeli eseménysor az I.r.

vádlott 2005. november 12-i hívásával kezdődött, amikor azzal hívta fel a II.r. vádlottat, hogy szüksége lenne egy olyan időpontra, amikor a III.r. és a IV.r. vádlott együtt van szolgálatban. A többi lehallgatási anyagból is egyértelműen kiviláglott, hogy az egész akciót az I.r. vádlott irányította. November 26-án személyesen találkozott is a III. és a IV.r. vádlottal, és közölte velük az áru jellegét („égetnivaló”) és értékét („huszonmennyi gurigás”) is.

Vallomásának valótlanágát a II.r. és a III.r. vádlott észrevétele is alátámasztotta a másodfokú tárgyaláson.

Az I.r. vádlott vallomása így nem volt kihatással az elsőfokú bíróság mérlegelésére, és az ítéleti tényállás megalapozottságát sem érintette.

Az ítélet tábla a fentieket meghaladóan elutasította a bizonyítási indítványokat.

(tanú neve) tanúkenti kihallgatásának - a fentebb kifejtettek szerint - eljárásjogi alapja nem volt. A Vám- és Pénzügyőrség arra vonatkozó megkeresése - hogy a III.r. és a IV.r. vádlott hatáskörébe tartozott-e a termináljegy kitöltése - szükségtelen volt, minthogy a III.r. vádlottat ilyen bűncselekmény miatt az elsőfokú bíróság nem ítélte el, az ügyészség sem vádolta, s a IV.r. vádlottat mint szemlést illetően pedig a laikusok számára is nyilvánvaló, hogy azzal kell számolni, hogy amennyiben szükség van bármilyen okirat kitöltésére a vámellenőrzés során, akkor azt vagy a szemlést, vagy a szemlést nyilatkozata folytán egy másik hivatalos személy fogja kitölteni. A pontos ügymenetet azonban nem kell ismerniük.

A lefoglalási jegyzőkönyvből - s a csatolt fényképmelléklet alapján - egyértelműen megállapítható volt, hogy a behozott áruk nem rendelkeztek magyar adójeggyel, illetve magyar zárjeggyel, így ennek további tisztázása szükségtelen volt.

Az 54. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv (5. oldal) tartalmazza a telefon lehallgatási anyagok ismertetését. A jegyzőkönyv kijavítását, illetve kiegészítését az erre jogosultak törvényes határidőben nem kérték, így a tárgyaláson jelen voltak az ismertetés megtörténteire való meghallgatásukra tett indítvány alaptalan volt. Ugyancsak alaptalan volt a telefon lehallgatásokról készült CD-ken rögzített hangfelvételek lejátszására irányuló indítvány is. A hangfelvételek a nyomozó hatóság által leírásra kerültek, az okiratok hitelességét illetően kétség nem merült fel, s az okiratokat az elsőfokú bíróság is ismertette. Így a hangfelvételeknek a másodfokú eljárásban való lejátszásának indoka nem volt.

Végezetül nem volt eljárási alapja [Be. 351. § (1) bekezdése] a II.r. vádlottnak a fellebbezési eljárásban történő kihallgatására sem, (a védőnek a vádlott terhére rótt cselekmények vonatkozásában való kérdések feltétele is annak minősül) azon túlmenően, hogy a II.r. vádlott észrevételezési jogával élhetett. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a fentiekre irányuló bizonyítási indítványokat -

Bf.II.8/2009/9.

mint amelyek teljesítését illetően a Be. 353. § (1) bekezdésében meghatározott törvényi feltételek nem állnak fenn - elutasította.

A másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján eljárva, figyelemmel az iratok tartalmára, illetve ténybeli következtetés és az általa felvett bizonyítás útján a következőkkel egészítette ki, illetve helyesbítette a tényállást a fentebb már írtakon túlmenően:

az I.r. vádlott érettségivel rendelkezik, jelenleg a (gazdasági társaság megnevezése)-nél dolgozik területi képviselőként. Havi jövedelme 380.000,- Ft. Külföldről való hazaérkezését követően, 2006. szeptember 26. napjától szeptember 29. napjáig őrizetben volt. Ezt követően megnősült, ismételten elvette korábbi feleségét, akivel közösen két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodnak háztartásukban. Vagyontalan, büntetve nem volt.

A másodfokú bíróság helyesbítette a tényállás I/a. pontjában foglaltakat (ítélet 7. oldal utolsó sora) akként, hogy „Ennek ismeretében az I.r. vádlott arra bujtotta fel a II.r. vádlotton keresztül a pénzügyőr főtörzsőrmester III.r. és a pénzügyőr főtörzsőrmester IV.r. vádlottat, hogy hivatali kötelességüket megszegve, vámellenőrzés nélkül engedjék be 2005. december 11. napján az általuk megjelölt, csempészárut szállító járművet.”.

A tényállásban itt írtak (miként a vádiratban is) ugyanis egyrészt félreérthetően kerültek megfogalmazásra, s az ügy is érthető volt, mintha a II.r. vádlott a IV.r. vádlottat a III.r. vádlotton keresztül (közvetett felbujtóként) bujtotta volna fel a hivatali kötelességszegésre.

A tényállás következő mondatából, valamint az ítélet 13. oldal 2. bekezdésében és a 20. oldal utolsó bekezdésében írtakból, illetve abból, hogy az elsőfokú bíróság mely cselekményekben mondta ki a II.r. és a III.r. vádlott bűnösségét, egyértelműen megállapítható volt, hogy a II.r. vádlott büntetőjogi felelősségét az elsőfokú bíróság a III. és a IV.r. vádlottat hivatali kötelességszegésre irányuló közvetlen felbujtásban mondta ki.

Tévesen következtetett másrészt arra az elsőfokú bíróság, hogy ez a rábíró magatartás a IV.r. vádlott tekintetében a közokirat-hamisítás büntetése is kiterjedt mind az I.r., mind a II.r. vádlottól kiindulva. Erre vonatkozóan ugyanis semmilyen konkrét bizonyíték nem merült fel az eljárás során. A felbujtás tartalma az volt, hogy vámellenőrzés nélkül történjen a csempészáru beléptetése az országba (ahogy az I.r. vádlott vallotta a másodfokú tárgyaláson; „belegyintéssel”). Ebből önmagában nem vonható le kétséget kizáróan olyan következtetés, hogy akár az I.r., akár a II.r. vádlott a vámellenőrzés nélküliség alatt azt is értették - és a felbujtásuk arra is kiterjedt - ,

hogy hamis közokiratot állítsanak ki a vámosok. Ezért a másodfokú bíróság ezen megállapítást mellőzte a tényállásból.

Az elsőfokú bíróság a tényállás részének tekintette ugyanakkor az ítélet 14. oldal 3. bekezdéséből azon megállapítást, amely szerint az I.r. vádlott november 26-án telefonon arról tájékoztatta a II.r. vádlottat, hogy személyesen is találkozott a III.r. és a IV.r. vádlottal, beszélt velük, és közölte, hogy „az égetnivalót” is be tudják hozni, és hogy az értéke „huszonmennyi gurigás”.

A fenti helyesbítésekkel és kiegészítésekkel a tényállás teljes egészében megalapozott lett, és irányadó volt a felülbírálat során [Be. 352. § (2) bekezdés].

Az elsőfokú bíróság többségében helyesen következtetett a vádlottak büntetőjogi felelősségének fennállására. Figyelemmel a tényállás módosítására, a másodfokú bíróság a Be. 352. § (3) bekezdése - ténybeli következtetés - alapján eljárva, az I.r. és a II.r. vádlottat a Be. 6. § (3) bekezdés b) pont I. fordulata alapján - mert nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése - az ellenük felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt emelt vád alól felmentette.

Az elsőfokú bíróság a hivatali visszaélés büntette, a közokirat-hamisítás büntette és a hivatalos személy elleni erőszak büntette tekintetében a cselekményeket a Btk. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően minősítette, melyeket a másodfokú bíróság mindössze azzal egészített ki, hogy a III.r. és a IV.r. vádlott, valamint a tényállás III. pontjában megjelölt járőrök a Btk. 137. § (1) bekezdés j) pontja alapján hivatalos személynek minősülnek.

Mellőzte egyúttal az ítélet 26. oldal 2. bekezdésében foglaltakat (a Legfelsőbb Bíróság 3/2007. Büntető jogegységi határozatára utalást), minthogy az ott kifejtettek a közokirat-hamisítás alóli felmentésre tekintettel szükségtelenné váltak).

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor az I., II., III. és IV.r. vádlottnak a jövedéki terméknek minősülő, és magyar zárjegy, illetve magyar adójegy nélküli áruknak Magyarországra való behozatalát csempészetnek minősítette. Mint ahogy az ítélet tábla már kifejtette, egy cselekményt csakis akkor lehet valamilyen bűncselekménynek minősíteni, ha az a cselekmény kimeríti az adott bűncselekmény törvényi tényállási elemeit az elkövetéskor és az elbíráláskor is.

Bf.II.8/2009/9.

Tekintettel arra, hogy a csempészet bűncselekményét az elbíráláskor már nem lehet megállapítani a tényállásbeli esetben, ezért a másodfokú bíróság az I., II., III. és IV.r. vádlott csempészet büntetteként értékelt cselekményét a Btk. 311. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő jövedékkel visszaélés büntettének minősítette (BH 1997.431.), melyet az I.r. vádlott mint a jövedéki termék

megszerzője tettesként, a többi érintett vádlott pedig bűnsegédként [Btk. 21. § (2) bekezdés] követte el.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során a bűnösségi körülményeket szinte hiánytalanul sorolta fel, azokat a másodfokú bíróság mindössze azzal egészítette ki, hogy az I.r. vádlott vonatkozásában is enyhítő körülményként értékelte, hogy kiskorú gyermekek eltartásáról gondoskodik a feleségével közösen.

Az ítélet tábla a megyei bíróság által a fellebbezésekkel érintett vádlottakkal szemben kiszabott büntetéseket törvényes neműnek és mértékűnek ítélte, amelyek a III., IV. és VII.r. vádlott vonatkozásában - különös tekintettel a bűncselekmények jellegére - szükségesek is a büntetés törvényi céljainak, az egyéni és az általános bűnmegelőzés [Btk. 37. §-a] eléréséhez.

Ezért vonatkozásukban sem az enyhítés, sem - a VII.r. vádlott kivételével - a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztése, illetve a VII.r. vádlott tekintetében a bűncselekmény jellegére figyelemmel az előzetes mentesítés nem kerülhetett szóba.

Az I.r. és a II.r. vádlott esetében azonban, figyelemmel a felmentő rendelkezésre, mindenképpen indokolt volt a kiszabott főbüntetést enyhíteni, amelynek során a másodfokú bíróságnak a vádlottak közötti belső arányosítás követelményét is szem előtt kellett tartania.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetéseket a másodfokú bíróság nem érintette, minthogy azokat a hivatali bűncselekmények jellegére figyelemmel indokolt mértékűnek találta, és mindössze az ezzel kapcsolatos indokolást helyesbítette azzal, hogy a mellékbüntetés tartama a bűncselekmény jellegéhez és súlyához igazodik, nem pedig a főbüntetés tartamához.

A járulékos rendelkezések felülbírálata során a másodfokú bíróság mellőzte az azon bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést, amelynek a viseléséről az elsőfokú bíróság nem rendelkezhetett volna, hiszen olyan cselekménnyel kapcsolatban merült fel, amely miatt az ügyész nem is emelt vádat, s így nem indult bírósági eljárás.

A másodfokú bíróság a fenti megváltoztató rendelkezéseit a Be. 372. § (1) bekezdése alapján eljárva hozta meg, míg az ítélet felülbírálattal érintett részét egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján - annak helyessége folytán - helyben hagyta.

Az ítélet tábla a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva az I.r. vádlott vonatkozásában beszámította a kiszabott szabadságvesztésbe az elsőfokú ítélet kihirdetését követően általa előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére kötelező rendelkezések a Be. 381. § (1) bekezdésén, valamint a Be. 338. § (1) és (3) bekezdésén alapulnak.

Végezetül helyesbítette az ítélet tábla az I.r., a II.r. és a VII.r. vádlott időközben megváltozott, illetve tévesen rögzített személyi adatait.

A fellebbezési jogra történő kioktatás a Be. 386. §-án alapul.

S z e g e d , 2009. március 19.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk..Mezőlaki Erik sk..Cserháti Ágota sk.
a tanács elnöke a tanács tagja,előadó a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.8/2009/9. számú ítélete és a Békés Megyei Bíróság 12.B.279/2007/74. számú ítéletének a III.r., a IV.r., a VII.r. vádlottra vonatkozó, a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és - a VII.r. vádlott vonatkozásában fel nem függesztett részében - végrehajtható.

S z e g e d , 2009. március 19.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke